

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:— यस पाठ्यक्रम योजनालाई तीन चरणमा विभाजन गरिएकोछ ।

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

द्वितीय चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

अन्तिम चरण:- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- ३०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या ^x अङ्कभार	समय
प्रथम चरण							
प्रथम	सामान्यज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness & Public Management)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक (MCQs)	२० प्रश्न ^x २ अङ्क = ४०	४५ मिनेट
	सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)					३० प्रश्न ^x २ अङ्क = ६०	
द्वितीय चरण							
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न ^x ५ अङ्क = ६० ४ प्रश्न ^x १० अङ्क = ४०	२ घण्टा १५ मिनेट

अन्तिम चरण:-

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक अन्तर्वार्ता (Oral Interview)

दृष्टव्य:-

- यो पाठ्यक्रम योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

प्रथम पत्र	खण्ड क		खण्ड ख												
एकाइ	१	२	३	४	५	६	७								
प्रश्न संख्या	१०	१०	६	६	६	६	६								
द्वितीय पत्र	खण्ड क								खण्ड ख						
एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
प्रश्न संख्या	६ प्रश्न x ५ अङ्क = ३० अङ्क र २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क								६ प्रश्न x ५ अङ्क = ३० अङ्क र २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क						

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
५. प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टा छुट्टै हुनेछ ।
६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको विज्ञापन हुदाँका वखत (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
७. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको मेमोरीयुक्त विद्युतीय उपकरणहरू जस्तै: क्याल्कुलेटर मोबाइल फोन, स्मार्ट घडी लगायतका कुनै पनि वस्तुहरू प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
८. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ ।
९. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्क भार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
१०. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टा-छुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा न्युनतम उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गरेका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१२. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा न्युनतम उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरूले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क जोडी प्राप्त हुने कूल प्राप्ताङ्कको योग्यताका आधारमा बर्णानुक्रम अनुसार लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।
१३. लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१४. प्रथम तथा द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्क र अन्तर्वार्ताको प्राप्ताङ्कको कुल अङ्कको योगका आधारमा योग्यताक्रम निर्धारण गरी माथिल्लो योग्यताक्रमका आधारमा अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
१५. यसभन्दा अगाडि लागु भएको माथी उल्लेखित सेवा समूह/उपसमूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
१६. पाठ्यक्रम लागू मिति:-- २०८१।०९।२४

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I):

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धी कार्य-ज्ञान

खण्ड क (Section A)

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन

(General Awareness & Public Management)

(२० प्रश्न * २ अङ्क = ४० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness) (१० प्रश्न * २ अङ्क = २० अङ्क)

- 1.1. नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
- 1.2. नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.3. लुम्बिनी प्रदेशको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.4. नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.5. लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.6. जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण प्रदुषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
- 1.7. जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.8. नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
- 1.9. संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.10. क्षेत्रीय संगठन (सार्क, विमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ) सम्बन्धी जानकारी
- 1.11. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

2. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management) (१० प्रश्न * २ अङ्क = २० अङ्क)

- 2.1. कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
 - 2.1.1. कार्यालय: (Office) परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
 - 2.1.2. सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
 - 2.1.3. कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
 - 2.1.4. कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
 - 2.1.5. कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure): पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
 - 2.1.6. अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
- 2.2. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५० तथा प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० र नियमावली, २०८० मा रहेका देहायका व्यवस्थाहरू
 - 2.2.1. निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू
 - 2.2.2. कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, बिदा, विभागीय सजाय अवकाश र सुविधा
 - 2.2.3. कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू
- 2.3. सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.4. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू
- 2.5. मानव अधिकार, सुशासन र सूचनाको हक सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.6. सार्वजनिक बडापत्र (Public/citizen Charter) महत्त्व र आवश्यकता
- 2.7. व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा नेतृत्व, निर्देशन, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नियन्त्रण सम्बन्धी जानकारी
- 2.8. मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन
- 2.9. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ (परिच्छेद २)
- 2.10. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- 2.11. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (परिच्छेद २: भ्रष्टाचारको कसुर र सजाय सम्बन्धी व्यवस्था)
- 2.12. वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७
- 2.13. सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रदेश नियमावली, २०७६ (लुम्बिनी प्रदेश)
- 2.14. लुम्बिनी प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली

खण्ड ख (Section B)

सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान

(Job Based-Knowledge)

(३० प्रश्न * २ अङ्क = ६० अङ्क)

3. Silviculture and Forest Management

(४ प्रश्न * २ अङ्क = ८ अङ्क)

- 3.1. Common silvicultural terms
- 3.2. Silvicultural systems and their application in Nepal
- 3.3. Silviculture of major indigenous forest tree species (e.g. Sal, Asna, Sissoo, Khair, Simal, Khote Salla, Utis, Chilaune, Katus, Khasru, Champ, Deodar, Gobre Salla, Abis species, Rhododendron, Walnut, Timur)
- 3.4. Silviculture of exotic species (e.g. Teak, Eucalyptus, Pinus patula, Poplar)
- 3.5. High forest and plantation forest management in Nepal
- 3.6. Tending operations (e.g. weeding, cleaning, thinning, pruning, lopping, pollarding etc.) in forestry
- 3.7. Seed collection, treatment and storage techniques of common tree species in Nepal
- 3.8. Nursery and plantation techniques of commonly planted tree species in Nepal
- 3.9. Plant succession
- 3.10. Harvesting and distribution systems of forest products (timber, fuel wood and non-wood forest products, medicinal and aromatic plants Sal seed and resin collection, etc.)
- 3.11. Invasive species
- 3.12. NTFPs of Nepal
- 3.13. Forest based industries and entrepreneurship
- 3.14. Community based forest management in Nepal
- 3.15. Agroforestry systems and practices in Nepal
- 3.16. Basic concept of normal forest, growing stock, increment, rotation, sustainable forest management and forest management plan.

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3.17. Agencies involved in Harvesting and distribution of forest products in Nepal

4. **Forest Research, Survey and Inventory**

- 4.1. Status (extent and condition) of forests in different physiographic regions of Nepal
- 4.2. Measurement of standing trees, felled trees and logs
- 4.3. Volume table, biomass table and yield table
- 4.4. Calculation of tree volume by different methods, tree basal area, volume of stacked woods and biomass
- 4.5. Forest sampling techniques, accuracy, reliability and precision in forest mapping and inventor
- 4.6. Forest survey methods
- 4.7. Instrument used for forest survey and inventory in Nepal
- 4.8. Use of GPS, GIS, Remote Sensing, aerial photography for forest survey
- 4.9. Forest Resource Assessment in Nepal

5. **Wildlife and Protected Area Management**

- 5.1. Common, threatened and endemic wildlife in Nepal
- 5.2. Geographical distribution, population, habitat and behavior of rare and endangered wild mammals, birds and reptiles in Nepal
- 5.3. National parks, wildlife reserves, conservation areas and buffer zones in Nepal
- 5.4. Status of biodiversity (flora and fauna, forest and ecosystem types) in Nepal
- 5.5. Methods and techniques of wildlife census and population monitoring
- 5.6. Wildlife population and habitat management approaches
- 5.7. Status and distribution of Ramsar sites in Nepal
- 5.8. Human wildlife conflict, its impact on conservation, and mitigation measures

6. **Soil Conservation and Watershed Management**

- 6.1. Concept of soils, physical and chemical properties of soil
- 6.2. Soil erosion, its types and problem of soil erosion in Nepal
- 6.3. General situation of soil conservation watershed management in Nepal
- 6.4. Hydrological cycle and its importance in soil conservation and watershed management
- 6.5. Integrated watershed management and participatory soil conservation approach
- 6.6. Techniques of soil and water conservation (e.g., check dam and retention walls, contour planting, trenching, bunding, conservation pond, terracing, grass planting, hedgerow plantation)
- 6.7. Conservation farming, bioengineering, and sustainable land management
- 6.8. Programs and efforts in conserving soil and water resources in Chure region in Nepal
- 6.9. Land evaluation and land use planning.

7. **Policy, Legal and Institutions**

- 7.1. International conventions and treaties such as CITES, Ramsar, WHC, CBD, UNCCD, UNFCCC
- 7.2. Forest Act, 2076, Forest Regulation, 2079
- 7.3. Lumbini Provincial Forest Act, 2078 and Regulation, 2079.

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 7.4. Environment Protection Act, 2076, Regulation, 2077
- 7.5. Soil conservation and watershed management act 2039
- 7.6. National Wetland Policy, 2059
- 7.7. Forest Fire Management Strategy, 2067
- 7.8. Forest Encroachment Control and Management Strategy, 2068
- 7.9. National Standards for Sustainable Forest Management, 2081
- 7.10. National Park and wildlife conservation act 2029 and regulations
- 7.11. Salient features of forest product sales and distribution guidelines
- 7.12. Guidelines for community forestry and community forestry inventory
- 7.13. Understanding of NTFP inventory guideline
- 7.14. Institutions involved in forest management, biodiversity conservation and watershed management in Nepal (DoFSC, DNPWC, parastatals etc.)
- 7.15. REDD
- 7.16. Climate change issues
- 7.17. Major Products and donor agencies involved in forestry development in Nepal
- 7.18. Plant species (medicinal/aromatic or other) restricted for collection, transport, import/export in crude form or processed from Nepal

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्टी समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II)

सेवा सम्बन्धी कार्य-ज्ञान (Job Based- Knowledge)

खण्ड क (Section A)

पूर्णाङ्क ५०

1. Principle and Practice of Silviculture

- 1.1. General concept of Silviculture
- 1.2. Common silvicultural terms
- 1.3. Locality factors affecting forest and vegetation
- 1.4. Silvicultural systems (focusing on Clear felling, Shelterwood, Coppice and Selection systems and their variants)
- 1.5. Silviculture of major forest tree species (e.g. Sal, Sissoo, Kholesalla, Khair, Utis, Deodar, Gobresalla, Chilaune, Katus, Saj, Simal, Champ, Abis species)
- 1.6. Silviculture of exotic species (e.g. Teak, Eucalyptus, Pinus patula, Poplar)
- 1.7. Silviculture of commercial NTFP species
- 1.8. Silvicultural systems applied in different types of forests of Nepal
- 1.9. Protection of forest from insect, pest, diseases and pathogens

2. Forest Management

- 2.1. History of forest management in Nepal
- 2.2. High forest
 - 2.2.1. Silvicultural operations in high forest system
 - 2.2.2. Tending operations
- 2.3. Plantation Forest
 - 2.3.1. Understanding of forest nursery
 - 2.3.2. Seed collection, treatment and storage techniques of commonly planted tree species in Nepal.
 - 2.3.3. Nursery techniques of commonly planted tree species in Nepal.
 - 2.3.4. Plantation techniques of commonly planted tree species in Nepal.
 - 2.3.5. Plantation management (e.g. weeding, cleaning, thinning, pruning, lopping, pollarding)
 - 2.3.6. Plantation forest in Nepal (e.g. Sagarnath, Ratuwamai)
- 2.4. Harvesting and distribution systems of forest products in Nepal (e.g. construction wood, fire wood etc.)
- 2.5. Harvesting system and procedures in government management and community managed forest
- 2.6. Harvesting tools and techniques in Nepal
- 2.7. Harvesting and distribution systems of non-woody forest products (e.g. Medicinal and aromatic plants, Sal seed and Resin collection)
- 2.8. Agencies involved in harvesting and distribution of forest products in Nepal.
- 2.9. Forest management practices and emerging problems in Terai, Midhills and High Himalayas
- 2.10. Role of forest ranger in forest and biodiversity conservation and management
- 2.11. Management of forest fire and application of integrated pest management in forestry
- 2.12. Forest encroachment

3. Forest Mensuration

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.1. Measurement of standing trees.
- 3.2. Measurement of felled trees and logs
- 3.3. Concept on volume table and yield table.
- 3.4. Calculation of tree volume by different methods, tree basal area, volume of stacked woods and biomass.

4. Forest Survey and Inventory

- 4.1. Concept of forest survey and its use in forest management
- 4.2. Compass survey and general concept of leveling
- 4.3. Instrument used for forest survey and inventory in Nepal
- 4.4. Use of GPS for forest survey
- 4.5. Concept of forest inventory
- 4.6. Sampling and its types
- 4.7. General information on various Forest Resource Assessments in Nepal
- 4.8. Introduction to Geographical Information System and remote sensing
- 4.9. Use of GIS and remote sensing in natural resources management

5. Policy, Acts and Regulation

- 5.1. National Forest Policy, 2075
- 5.2. Forestry Sector Strategy (2016-2024)
- 5.3. Forest act, 2076 and Forest regulations
- 5.4. Soil conservation and watershed management act, 2039
- 5.5. National Park and Wildlife conservation act 2029 and regulation
- 5.6. National Wetland Policy, 2059
- 5.7. Forest Fire Management Strategy, 2067
- 5.8. Forest Encroachment Control and Management Strategy, 2068
- 5.9. National Standards for Sustainable Forest Management, 2081
- 5.10. Salient features of Nepal Biodiversity Strategy and Action Plan 2014-2020
- 5.11. Salient features of forest product sales and distribution guidelines
- 5.12. National Standards for Sustainable Forest Management, 2081
- 5.13. Community Forestry Inventory Guideline
- 5.14. Understanding of NTFP Inventory Guideline
- 5.15. Community Forestry Guidelines
- 5.16. Forest management standards based on forest promotion system, 2079

6. Forest Researches in Nepal

- 6.1. General concept of forest research
- 6.2. Some example of forest researches done in Nepal
- 6.3. Current issues and challenges of forestry research in Nepal
- 6.4. Ways of dissemination of forestry research

7. Forest Extension

- 7.1. Concept of forest extension
- 7.2. Need and importance of extension in forest management, biodiversity conservation and watershed management
- 7.3. Mode of forestry extension in Nepal

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

7.4. Extension activities adopted by ongoing community and private forestry Development projects.

8. Wildlife and Protected Area Management

- 8.1. Rare and endangered wildlife in Nepal
- 8.2. Geographical distribution, habitat and behavior of common, rare and endangered wild mammals, birds and reptiles in Nepal.
- 8.3. National Parks, wildlife Reserves, Conservation Areas and buffer zones in Nepal.
- 8.4. Understanding on wildlife hunting or fishing
- 8.5. Internationally important wetlands in Nepal and their significance

9. Biodiversity Conservation and Management in Nepal

- 9.1. Concept and significance of biological diversity
- 9.2. Status of biodiversity in Nepal
- 9.3. Challenges, opportunity and threats for conservation of biodiversity in Nepal
- 9.4. Approaches for biodiversity conservation in Nepal
- 9.5. Parks and people conflict and its impact on conservation
- 9.6. In situ and ex situ conservation in Nepal
- 9.7. Status, Effects, Management and challenges of major Invasive and Alien Plant Species of Nepal.
- 9.8. Effects of Forest Fire in Biodiversity.

खण्ड ख (Section B)

पूर्णाङ्क ५०

10. Soil Conservation and Watershed Management

- 10.1. General concept of soil conservation watershed management in Nepal
- 10.2. Concept of soils
- 10.3. Physical and chemical properties of soil
- 10.4. Soil erosion and its types
- 10.5. Problem of soil erosion in Nepal
- 10.6. Hydrological cycle and its importance in soil conservation and watershed management
- 10.7. Concept of integrated watershed management
- 10.8. Agencies involved in soil conservation and watershed management in Nepal
- 10.9. Techniques of soil conservation
- 10.10. Concept of bioengineering
- 10.11. Low-cost soil conservation techniques and their application for soil conservation
- 10.12. General situation of soil conservation and watershed management in Nepal.
- 10.13. SALT (Sloping Land and Agriculture Technology)

11. NonTimber Forest Products (NTFPs) and Medicinal and Aromatic Plants (MAPs)

- 11.1. Important NTFPs and medicinal and aromatic plants of Nepal
- 11.2. Identification, use and value addition of important NTFPs and medicinal and aromatic plants
- 11.3. Current practice of harvesting of NTFPs and MAPs in Nepal.
- 11.4. NTFPs and MAPs restricted for collection and export in crude form.

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 11.5. NTFP/MAP based income generation activities in Nepal
- 11.6. Forest based industries in Nepal
- 11.7. Management, collection, processing and marketing of high value NTFPs in Nepal,
- 11.8. Value chain of major NTFPs and MAPs in Nepal

12. Community Based Forest Management (CBFM) in Nepal

- 12.1. Concept of community- based forest management
- 12.2. Various types of CBFM model like community forest, collaborative forest, buffer zone community forest and leasehold forest (both pro-poor and commercial)
- 12.3. Challenges and opportunities of CBFM in Nepal
- 12.4. Provisions related in to CBFM in Forest Act, National Park and Wildlife Conservation Act
- 12.5. Community Based Fire Management Techniques.
- 12.6. Difference between various communality based forest management models (Collaborative, Community, Religious, and Leasehold)

13. Forest Administration in Nepal

- 13.1. General information on government institution involved in forest management, biodiversity conservation and watershed management in Nepal (DoFSC, DNPWC)
- 13.2. Forest Administration in Lumbini Province
 - 13.2.1. Ministry of Forest and Environment Lumbini Province,
 - 13.2.2. Province Forest Directorate,
 - 13.2.3. Division Forest Office,
 - 13.2.4. Sub-Conservation Forest Office
 - 13.2.5. Province Forest Research and Training Center
 - 13.2.6. Soil Conservation and Water Management Office.
- 13.3. General concept of legal procedures and preparation of legal documents like muchulka, bharpai

14. Agroforestry and Private Forestry

- 14.1. Concept and importance of agroforestry and private forestry
- 14.2. Species selection criteria and various species used for agroforestry and private forestry in Nepal
- 14.3. Role of agroforestry and private forestry in forest and biodiversity conservation
- 14.4. Effects and Practices of Shifting cultivation

15. Cross cutting Areas in Forestry, Biodiversity Conservation and Watershed Management

- 15.1. Concept of climate change and REDD in Nepal
- 15.2. Practice of good governance in natural resource conservation and management
- 15.3. Participatory watershed management in Nepal
- 15.4. Major projects and donor agencies involved in forestry development in Nepal.
- 15.5. Distract level Forest products supply committee
- 15.6. Forest parastatals in Nepal focusing on Ban Nigam and Forest Product Development Board
- 15.7. Land use and land cover in Nepal
- 15.8. Vegetation and forest types of Nepal
- 15.9. Understanding of ecosystems of Nepal
- 15.10. General concept of agro ecological zone
- 15.11. Forest and Food security

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह/स्वाइल एण्ड वाटर कञ्जरभेसन समूह/ फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 15.12. Sustainable Development Goals
- 15.13. Forest certification
- 15.14. Forest Based Enterprises
- 15.15. Payments for Ecosystem services
- 15.16. Government in Forest Sector

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश